

A záróvizsgára való felkészülést segítő főbb témakörök 2026

„A” ismeretkörök (valamennyi szakirány esetében)

„B” ismeretkörök (könnyűipari specializáció esetén)

1A. Az iskoláskorú tanulók pedagógiai, pszichológiai sajátosságai.

A személyiség alakulása, fejlődés-lélektani sajátosságok. A család és a tágabb szociokulturális környezet jelentősége. Énkép és önismeret. A serdülőkori identitás alakulása, tanulási motivációk és pályaaorientáció. Tanulás, érzelmek és megismerés.

1B. A vizuális kommunikáció formái és módszerei.

Képkalkotási módok. Vizuális kommunikáció és a képi közlés formái. A vizuális közlés módszerei. Ábrázolási módok, konvenciók. Az objektív vizuális közlés szintaxisa az ábrázoló geometriában. A szakrajz tantárgyi sajátosságai. Gyakori hibák a rajzoktatásban.

2A. A tanári szerep.

A pedagógussal szembeni elvárások, a szakmai felkészültség komponensei. A tanári szerep értelmezése, az érett tanári személyiség. A tanár, mint modell. A tanár, mint a személyiség fejlesztője. A tanári motiválás lehetőségei.

2B. A vizuális információ feldolgozásának folyamata.

A látás alapvető biológiai folyamatai. Az alak, a forma és a tárgy észlelése. Tér- és mélységészlelés. A meglévő tudás, a figyelem és az emlékezés szerepe az észlelésben. A meglévő tudás, a figyelem és az emlékezés szerepe az észlelésben. Mentális reprezentáció, képzet, képzelet szerepe a megismerésben.

3A. Társas kapcsolatok az iskolában.

A társas kapcsolatok alapjai, a csoportok kialakulása, ismérvei. A társak hatása az egyénre – kötődés, szociabilitás. A társak hatása a teljesítményre. A kortársak, mint referenciacsoport és hatásuk a teljesítményre. A csoportok szerveződési formái, kohézió és szerepek a csoportban, illetve a benne rejlő nevelési lehetőségek.

3B. Képességek fejlesztése a rajzórán.

A téri-vizuális képességek értelmezése és komponensei. Látás és gondolkodás: gondolkodási műveletek. Fogalomalkotás és ábrázolás. A fogalomalkotás módszertani vetületei rajzórán. Szerkesztési eljárások – algoritmusok.

A záróvizsgára való felkészülést segítő főbb témakörök 2026

„A” ismeretkörök (valamennyi szakirány esetében)

„B” ismeretkörök (könnyűipari specializáció esetén)

4A. A nevelés alapfogalmai, céljai, folyamata hatásrendszere és módszerei.

A nevelési alapfogalmak kapcsolatrendszere. Nevelési szemléletek és a nevelés értelmezése. A társadalom és a kultúra szerepe, a szocializációs erők birtokosai. Az értékelsajátítás folyamata, az értékek rendszere. A magatartást szabályozó tényezők és a rétegek formálásának eszközei. Az direkt és az indirekt hatásrendszer jellemzői. A nevelési módszerek, a szokások, az életvezetési modellek és a meggyőződés formálása. A jutalmazás és büntetés formái, hatékony alkalmazása.

4B. A gépszerkezettani jellegű tantárgyak tanításának sajátosságai.

A tantárgyi célokat befolyásoló tényezők a gépelemek tanításában. A gépszerkezettani tantárgyak helye és szerepe a középfokú szakképzés tantárgyi rendszerében. A tantárgykor tanítása során fejlesztendő képességek és készségek. A képzési tartalom általános felépítése és a tananyag elrendezésének elvei a gépelemek tananyagában.

5A. A nevelés társas közege.

A pedagógus. A nevelő személyiségével kapcsolatos elvárások. A tanári munka minőségét meghatározó elemek rétegei. A pedagógus, mint modell, tanári vezetési stílusok. A nevelő és a nevelt közötti kölcsönhatások. Az érzelmek szerepe a nevelésben. A pedagógus feladatai, lehetőségei a tanulóknak, a tanulócsoporthoz megismerésében, burkolt személyiségelméletek.

5B. A konstruáló képesség fejlesztése.

A kombinatív és funkcionális gondolkodás szükségességének bemutatása a kötőgépelemek témáinak tanításában. A szerkesztési tevékenység fázisai. Az alapelv és a működési elvek kapcsolata. A megoldások hiányosságainak jellege, csökkentésük lehetőségei

6A. A nevelés szinterei: családi nevelés, iskolai nevelés, a családi és iskolai nevelés kapcsolata.

A család szerepe az egyén fejlődésében és szocializációjában. A család funkciói, feladatai. Szülői nevelési stílusok és hatásaik. Az iskolai nevelés. Csoportfejlődés és közösségfejlesztés. A csoport ismérvei, funkciói. A csoport fejlődési szakaszai. Az elsődleges közösségek szerepe az egyén fejlődésében. A társas kapcsolatok feltárása és tanári feladatok a közösség fejlesztésében. A családi és iskolai nevelés kapcsolata. A szülővel való kapcsolattartás, együttműködés meghatározó tényezői, formái.

6B. Méretezési és kiválasztási feladatok tanítása a gépszerkezettani jellegű tantárgyakban.

A méretezési feladatok tanításának követelményei és módszerei a tengelyek méretezésének témájában. A kiválasztási feladatok jellemzőinek bemutatása a gördülőcsapágyak tanításában. Az életszerű feladatok követelményei. Projekt jellegű feladatok.

A záróvizsgára való felkészülést segítő főbb témakörök 2026

„A” ismeretkörök (valamennyi szakirány esetében)

„B” ismeretkörök (könnyűipari specializáció esetén)

7A. A nevelés tervezése, a tervezés folyamata.

Az iskolai nevelés tervezését szabályozó dokumentumok. A nevelési célok tanórákon megvalósítható feladatokra bontása. Az osztályfőnök szerepe, feladatai. Az osztályfőnöki órák funkciója, tartalma. Osztályfőnöki órák tervezése, ajánlott módszerek. A nevelés tanórán kívüli és szakórai lehetőségei.

7B. Az anyagismereti és gyártástechnológiai tantárgyak jellemzői.

A tantárgycsoport fejlődése, funkciója a szakképzésben. Tantárgyközi kapcsolatok. A tantárgyi tartalom forrásai, a tananyag szerkezete, elrendezése a különböző könnyűipari nyersanyagok feldolgozása témaköreinek tanításában. Oktatási célok, tanulási eredmények, tartalom és eszaktudás.

8A. Konfliktusok és nevelés.

A fegyelmezetlenség okai, megjelenési formái. A fegyelem fenntartásának nevelési célja. Hatásos és hatástalan fegyelmezési eljárások. Nehezen nevelhető gyerekek és fiatalok. A nehezen nevelhető diákok felismerése, fejlődésének támogatása, beilleszkedésének segítése. Nehezen nevelhető gyerekek és fiatalok. A nehezen nevelhető diákok felismerése, fejlődésének támogatása, beilleszkedésének segítése.

8B. Képességfejlesztés az anyag- és gyártásismereti tantárgyakban.

Az általános és speciális képességek, továbbá fejlesztési lehetőségeik a tantárgyak tanításában. Az induktív gondolkodás képessége és fejlesztése: az alkalmas tantárgyi témák, az alkalmazható tanulásszervezési módok, módszerek, taneszközök. A hagyományos és az induktív gondolkodás fejlesztését célzó megoldás összehasonlító értékelése a lineáris és lapszerű termékek témaköreinek tanításán keresztül.

9A. A magyar köznevelés rendszere és irányítása.

A köznevelés rendszerének felépítése és működése: a magyar iskolarendszer jellemzői. Az iskola kapcsolata más társadalmi intézményekkel. Az oktatási rendszer irányítása: az oktatási folyamat értelmezése, a tanterv és a tantervalkotás fázisai, a magyar tantervi szabályozás szintjei, a különböző tantervi típusok jellemzői. Az éppen érvényes NAT műveltségterületei és kulcskompetenciái.

9B. Az anyagismereti és gyártástechnológiai tantárgyak tanítás-tanulási sajátosságai

A tantárgy és a tantárgyi témák fő jellegzetességei, az adekvát stratégiák, módszerek. A témák feldolgozásának logikája, tipikus hibák. A tanári bemutató kísérlet, mint a tantárgy sajátos módszere, általános jellemzői, az alkalmas tantárgyi témák, a szükséges feltételek, a kapcsolódó tanári tervezési és szervezési feladatok a száraz meleg és nedves meleg hőmégmunkálás téma tanításában. A módszer értékelése.

A záróvizsgára való felkészülést segítő főbb témakörök 2026

„A” ismeretkörök (valamennyi szakirány esetében)

„B” ismeretkörök (könnyűipari specializáció esetén)

10A. A tanulás.

A tanulásról alkotott nézetek fejlődése. A tanulás folyamata a hagyományos és a konstruktivista megközelítés szerint. A tanulás érzelmi alapjai: a kognitív és érzelmi működés kapcsolata. Érzelmek és tantermi jelenségek. Tanári érzelmek tantermi jelentősége.

10B. Az anyagismereti és gyártástechnológiai tantárgyak indirekt tanulásirányítása

A tanulók önálló munkavégzési képességének elemzése, fejlesztési lehetőségei a tantárgyban. Önálló, egyéni ismeretfeldolgozás a tanítási órákon. Az önálló tanulókísérletek módszerének általános jellemzői, az alkalmas tantárgyi témák, a lehetséges szervezési módok, a szükséges feltételek. Tanulókísérleti órák tervezése és levezetése az anyagvizsgálatok téma tanításában. A módszer értékelése.

11A. A tanítás és tanulás társas közege.

A diákok tanulási sajátosságai, a kognitív fejlődés és a serdülők gondolkodási sajátosságai. A tanulási motiváció: a motiváció fogalma, a tanulási motiváció szintjei, az iskola szerepe, feladat a motiváció kialakításában. A csoportok tanulásra gyakorolt hatásai: homogén és heterogén csoportok, csoportnyomás, társas lazulás, serkentés és gátlás. A tanár és szerepe a tanítás-tanulás eredményességében: elvárások - tanári kompetenciák és tanári szerepmódel. A reflexió szerepe.

11B. A tanulói teljesítmények ellenőrzése és értékelése az anyag- és gyártásismeret tantárgyban

A tudásszint ellenőrzésének tantárgyi sajátosságai és eszközei egy adott könnyűipari technológiai témakör tanításában. A formatív és a szummatív értékelés sajátosságai. A feladatlapok kidolgozása, feladatok főbb típusai és azok jellemzői. Témazáró feladatlapok összeállítása, a pontszámok meghatározása. Az eredmények értékelése, az érdemjegy megállapítása.

12A. A tanítás-tanulás szervezeti keretei, szervezési módjai és módszerei.

Oktatási célok, oktatási folyamat, az önszabályozó tanulás kialakításának lépései. A pedagógiai tervezés: tanügyi dokumentumok, oktatási tervek használata és készítése. A tananyag kiválasztása és elrendezési modelljei. A tanári aktivitáson alapuló módszerek, előnyeik, hátrányaik, célszerű alkalmazásuk. A tanulói aktivitáson alapuló módszerek. A differenciált tanulásszervezési mód jellemzői, a csoportos és páros munkaforma sajátosságai, az egyéni munkaformák sajátosságai.

12B. A programalkalmazások oktatásának sajátosságai.

A műszaki programalkalmazások tanításának céljai és feladatai az oktatás különböző szintjein. A műszaki programalkalmazások témaköreinek tartalma, a tananyagok szerkezete, elrendezése, követelmények. A témakörök közötti kapcsolatrendszer.

A záróvizsgára való felkészülést segítő főbb témakörök 2026

„A” ismeretkörök (valamennyi szakirány esetében)

„B” ismeretkörök (könnyűipari specializáció esetén)

13A. Az oktatás és képzés ellenőrzése, értékelése.

Az ellenőrzés és értékelés szemléleti keretei, funkciói. Az ellenőrzés és értékelés tárgya, és helye az oktatási folyamatban: teljesítmény ellenőrzése: diagnosztikus, formatív, szummatív értékelés.

Az ellenőrzés és értékelés módszerei, területei, mennyiségi és minőségi értékelési formák. A fejlesztő értékelés alapjai. Az objektivitás biztosításának módjai. A csoportmunka értékelésének nehézségei és lehetőségei.

13B. Produktív és reprodukív programalkalmazás.

A produktív és reprodukív programalkalmazás értelmezése, módszerei. Feladat- és problémamegoldás. A produktív és reprodukív feladatok értékelése. A tanulók motiválásának lehetőségei a műszaki program-alkalmazások oktatásával.

14A. A tantermi oktatás technikája, technológiája.

Hagyományos módszerek a szemléltetésben: a táblai munka, a vázlat- és rajzkészítés sajátosságai. Digitális oktatástechnikai eszközök fajtái, főbb jellemzői. Az eszközök alkalmazásának lehetőségei a szakképzésben. Az időfüggetlen és időfüggő médiumok létrehozásának és szerkesztésének eszközei, legfontosabb műveletei. A prezentáció-készítés szempontjai, követelményei és eszközei.

14B. A szakképzés és a gazdaság kapcsolata.

Az oktatás – gazdaság – társadalom kapcsolatrendszer kölcsönhatásai. A szakképzésre ható sajátos gazdasági és társadalmi tényezők. A társadalmi mobilitás és a munkaerő-szükséglet változásai. Motivációk és lehetőségek a munkaerőpiacon. A rövid és hosszú távú oktatástervezés szempontjai, módszerei.

15A. Tanulás az információs társadalomban – elektronikus tanulás.

Az elektronikus tanítás, tanulás fejlődése napjainkig. Tanulási modellek. Az információs és kommunikációs technológiák alkalmazása a mérnök-tanári munkában (felhő alapú technológiák, tartalmegosztás, blogok és online konzultáció).

15B. Felnőtt tanulók pedagógiai, pszichológiai sajátosságai.

A tanulás motivációi felnőtt korban. A korábbi szervezett tanulás és a munkatapasztalatok jelentősége, szerepe. Sajátos tanulási nehézségek, problémák. A képzési kínálat főbb színhelyei, szervezési formái. Munkaerő-piaci képzések. Átképzés és továbbképzés. Formális, nem-formális és informális képzés.

A záróvizsgára való felkészülést segítő főbb témakörök 2026

„A” ismeretek (valamennyi szakirány esetében)

„B” ismeretek (könnyűipari specializáció esetén)

16A. Az online tanulás keretrendszerei.

Az elektronikus oktatási anyagok felépítése, szerkezete, technológiai háttere. Az elektronikus oktatóanyagokhoz kapcsolódó szabványok. Az oktatóanyagok fejlesztésének folyamata. A tartalommal kapcsolatos pedagógiai, pszichológiai követelmények, formai elvárások. A kurzuselemek főbb típusai, és azok jellemzői. Oktatás a virtuális valóságban. Közösségi felületek és az oktatás. Online portfóliók.

16B. Szakképzés-pedagógiai kutatások módszerei.

A neveléstudományi kutatások sajátosságai. Az induktív és a deduktív kutatási stratégia alapvető módszerei. Az adatfeltárás és adatfeldolgozás módszerei az ágazatban. Alapvető jósági kritériumok. Az eredmények értelmezésének, értékelésének módjai és tudományos közlésének kritériumai.
